

Konu Anlatım Videosu
İçin Karekodu Okutunuz.

Bireysel Değerlendirme İçin

Dijitalim Öğrenci

Uygulamasını

Toplu Değerlendirme İçin

Dijitalim Öğretmen

Uygulamasını İndiriniz.

öğretmen

öğrenci

KAZANIMLAR:

8.3.9.: Fiilimsilerin cümledeki işlevini kavrar.

 698349 ÖĞRENCİ NO 0 0 0 0 0 0 1 1 1 1 1 1 2 2 2 2 2 2 3 3 3 3 3 3 4 4 4 4 4 4 5 5 5 5 5 5 6 6 6 6 6 6 7 7 7 7 7 7 8 8 8 8 8 8 9 9 9 9 9 9	YANITLAR		
	1 (A) (B) (C) (D)	16 (A) (B) (C) (D)	31 (A) (B) (C) (D)
	2 (A) (B) (C) (D)	17 (A) (B) (C) (D)	32 (A) (B) (C) (D)
	3 (A) (B) (C) (D)	18 (A) (B) (C) (D)	33 (A) (B) (C) (D)
	4 (A) (B) (C) (D)	19 (A) (B) (C) (D)	34 (A) (B) (C) (D)
	5 (A) (B) (C) (D)	20 (A) (B) (C) (D)	35 (A) (B) (C) (D)
	6 (A) (B) (C) (D)	21 (A) (B) (C) (D)	36 (A) (B) (C) (D)
	7 (A) (B) (C) (D)	22 (A) (B) (C) (D)	37 (A) (B) (C) (D)
	8 (A) (B) (C) (D)	23 (A) (B) (C) (D)	38 (A) (B) (C) (D)
	9 (A) (B) (C) (D)	24 (A) (B) (C) (D)	39 (A) (B) (C) (D)
10 (A) (B) (C) (D)	25 (A) (B) (C) (D)	40 (A) (B) (C) (D)	
11 (A) (B) (C) (D)	26 (A) (B) (C) (D)	41 (A) (B) (C) (D)	
12 (A) (B) (C) (D)	27 (A) (B) (C) (D)	42 (A) (B) (C) (D)	
13 (A) (B) (C) (D)	28 (A) (B) (C) (D)	43 (A) (B) (C) (D)	
14 (A) (B) (C) (D)	29 (A) (B) (C) (D)	44 (A) (B) (C) (D)	
15 (A) (B) (C) (D)	30 (A) (B) (C) (D)	45 (A) (B) (C) (D)	

Mozaik Yayınları

1. İsim-fiil eki olan “-ma” ile olumsuzluk eki olan “-ma” birbirine karıştırılmamalıdır.

Arkadaşıyla konuşmaya gitti. → İsim-fiil

Benim hakkımda böyle konuşma! → Olumsuzluk eki

Bu bilgiden hareketle “-ma” eki aşağıdakilerin hangisinde farklı bir görevde kullanılmıştır?

- A) İş yoğunluğundan spora vakit ayıramadım.
B) Yatmadan önce süt içmeyi alışkanlık hâline getirdim.
C) Teneffüste hava almaya bahçeye çıktık.
D) LGS’de Türkiye birincisi olmayı çok istiyorum.

2. Sıfat-fiil eki olan “-mez, -ar, -dik, -ecek, -miş” ile kip ekleri birbirine karıştırılmamalıdır.

Yaramaz çocukları hiç sevmem. → Sıfat-fiil

Eski telefonum bir işe yaramaz artık. → Çekimli fiil

Bu bilgiden hareketle “-ecek” eki aşağıdakilerin hangisinde farklı bir görevde kullanılmıştır?

- A) Yıkacak çamaşırları makineye attım.
B) Pazara gitmeden önce, alınacak meyve ve sebzelerin listesini yaptık.
C) Her zaman kendime gerçekleştirebileceğim hedefler koyarım.
D) Bu sene yaz tatilinde nereye gideceğiz acaba?

3. Bir gün baksam ki gelmişsin
Gülüşünde taze, serin bir rüzgâr
Ellerin yine eskisi kadar güzel
Çiçek açmış dokunduğun bütün kapılar
Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenmez?
- A) Birinci dizede fiilimsi yoktur.
B) İkinci dizede isim-fiil vardır.
C) Üçüncü dizede kalıcı bir isim vardır.
D) Dördüncü dizede sıfat-fiil vardır.

4. *Zarf-fiiller cümleye zaman ve durum anlamı katar.*
Hava kararınca eve geldi. → Zaman anlamı
Cam kırıklarına basmadan yürüdü. → Durum anlamı

Bu bilgiden hareketle aşağıdakilerin hangisinde zarf-fiil cümleye farklı bir anlam katmıştır?

- A) Para biriktirip istediği oyuncuğu aldı.
B) Otobüs kalkmadan yarım saat önce orada olmalısın.
C) Gün doğarken ortaya çıkan renk cümbüşüne bayılıyorum.
D) Okuldan çıkar çıkmaz beni aramalısın.

5. (I) Yakamoz saatlerinde rüyalarımı toplamaya gidiyorum deniz kenarına. (II) Gündüzken ışık çok yakıyor ruhumu. (III) Gece ay ışığının denizi öpmesi sözcüklerime daha iyi geliyor nedense. (IV) Bulutsuz ve pussuz havaları kollayarak geceye inen insanların gölgelerinin ardından iskenlenin yolunu tutuyorum.

Bu metindeki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede isim-fiil kullanılmıştır.
B) II. cümledeki zarf-fiil cümleye zaman anlamı katmıştır.
C) III. cümlede bir tane fiilimsi kullanılmıştır.
D) IV. cümlede hem zarf-fiil hem de sıfat-fiil kullanılmıştır.

6. On dördüncü yüzyılın başlarında Anadolu'da bir gezi yapan tanınmış Arap Seyyahı İbni Batuta, Anadolu'yu karış karış gezerken gördüğü konukseverliği "Seyahatname" adlı eserinde anlata anlata bitirememiştir.

Bu metnin içeriğinde aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

- A) İsim-fiil
B) Çekimli fiil
C) Sıfat-fiil
D) Zarf-fiil

7. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinde altı çizili ek diğerlerinden farklı bir görevde kullanılmıştır?**

- A) Çocukluğumdan beri topluluk önünde düşüncelerimi konuşamam ben.
B) Babaannem manavından elmaların sert olmasını özellikle istemişti.
C) Artık köyüme yerleşip ekmeğimi topraktan çıkarmaya başlayacağım.
D) Kalıcı eserler bırakmanın tek yolu, okuyucuya kendini sevdirmektir.

8. (I) Pabuçlarını yan yana, büyük bir özenle çuvalın üstüne yerleştirdi. (II) Kendisi de sırtı arabacıya ve yüzü bana çevrik, ayaklarını altına alıp oturdu. (III) Yavrucağı git-tikçe daha sevimli buluyorum. (IV) Kendine göre saygılı, terbiyeli bir tavır da var ve zeki, parlak gözleri ile dikkatli dikkatli beni süzüyor.

Bu metinde numaralanmış cümlelerin hangisinde fiilimsi yoktur?

- A) I ve II
B) I ve IV
C) II ve III
D) III ve IV

9. *Fiilimsi eklerini alan bazı sözcükler, bir nesnenin adı olduğu için fiilimsi kabul edilmez. Bu tür sözcüklere kalıcı isim denir. "Öğle yemeğinde dolma yedik." cümlesinde geçen "dolma" sözcüğü bir yemeğin adı olduğu için fiilimsi kabul edilmez, kalıcı isimdir.*

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kalıcı isim yoktur?

- A) Ramazan Bayramı sabahı kavurma kokusuyla uyan-dım.
- B) Babam ekmek parası için her sabah güneş doğmadan evden çıkıyor.
- C) Beylikdüzü'nden Avcılar'a giden sarı minibüse bindim.
- D) Okulun girişinde elinde basketbol topuyla beni bekli-yordu.

10. Artık demir almak günü gelmişse zamandan
Meçhule giden bir gemi kalkar bu limandan.

(Yahya Kemal BEYATLI)

Bu şiirde geçen altı çizili sözcüklerle ilgili aşağıdaki-lerden hangisi yanlıştır?

- A) "Almak" sözcüğü isim-fiildir.
- B) "Gelmişse" sözcüğü sıfat-fiildir.
- C) "Giden" sözcüğü sıfat-fiildir.
- D) "Kalkar" sözcüğü çekimli fiildir.

11. I. Eve gelince okulda olanları anlattı.
II. İyi bir lise kazanayım diye durmadan ders çalışıyor.
III. Konuşmak, okumak, yazmak ve dinlemek dil beceri-leridir.

IV. Sokakta tanıdıkları görünce selam verdi.

Bu cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede adlaşmış sıfat-fiil kullanılmıştır.
- B) II. cümlede bir tane zarf-fiil vardır.
- C) III. cümlede dört tane isim-fiil vardır.
- D) IV. cümlede hem sıfat-fiil hem de zarf-fiil kullanılmıştır.

12. I. Pek çok kişi onun eserlerini dinlemeye tahammül edemez.
II. Türkçenin başlangıcından bugüne kadarki bütün söz-lükleri taramış.
III. Dağların geçit vermez vadilerinden geçip denizle bu-luştuk.
IV. Yol boyunca çantasında getirdiği kitapları inceleyip durdu.

Numaralanmış cümlelerin hangilerindeki altı çizili sözcükler fiilimsi değildir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) II ve IV
- D) III ve IV

13. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde fiilimsi kullanılmamıştır?**

- A) Gün doğmadan ömrümün ağacı
Kök salmada zaman zaman dibe
- B) Bu ayrılık bana yaman geldi pek,
Ruhum hasta, kırık kolum kanadım.
- C) Açılmaz ne bir yüz ne bir pencere,
Bakıldıkça vahşet çöker yerlere
- D) Düşükçe vurulmuş gibi, yer yer,
Kızgın kokusundan kelebekler.

14. 2022 tüm dünyanın mikroçip kıtlığıyla mücadele ettiği bir yıl oldu. Otomobillerden beyaz eşyaya birçok ürünün yapımında mikroçip tedarikinde yaşanan sorunlar nedeniyle düşüşler yaşandı. Tüketicie ulaşan ürünlerin fiyatı arttı. Bu sorunlara bir de dünyanın en büyük çip üreticisi olan Tayvan'ın Çin ile yaşadığı politik gerginlikler de eklenince mikroçipler 2022'nin en çok tartışılan teknolojik öğelerinden biri olup çıktı.

Bu metinde kaç fiilimsi vardır?

- A) 6   B) 7   C) 8   D) 9

15. Yalnız senin gezdiğin bahçede açmaz çiçek,
Bizim diyarımız da binbir baharı saklar!
Kolumuzdan tutarak sen istersen bizi çek
İncinir düz caddede dağda gezen ayaklar

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisine yer verilmiştir?

- A) İsim-fiil   B) Zarf-fiil
C) Çekimli fiil   D) Sıfat-fiil

16. Aşağıdaki dizelerin hangisinde sıfat-fiil vardır?

- A) Neden sonra sarsıldı altımda demir yaylar,
Gözlerimin önünden geçti kervansaraylar
B) Tarihin dilinden düşmez bu destan,
Nehirler gazidir, dağlar kahraman.
C) Atlarımız aldan, kırdan, yağızdan,
Akıncılar kopmuş, gelmiş Oğuz'dan...
D) Yeşil dallarız dünya ağacından
Gençlik denen bir millet var, ondanız.

17. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük, fiilimsi olmaktan çıkıp kalıplaşmıştır?

- A) Hazırladığım bu antoloji aşağı yukarı üç yıllık bir çalışmanın ürünü.
B) Babaannem sarmalarını yedirmeden asla Ankara'ya göndermezdi.
C) Küçük kızın bizlere gülüşü ile bütün ekibin havası değişti.
D) Şiir yazmak, beni hayatımdaki sıkıntılardan az da olsa kurtarıyor.

18. Yüzde yüz yerleşme ve millileşme yolunda hızlı adımlarla ilerleyen Türk savunma sanayisinin temeli, Osmanlı'nın Yükselme Devri'ne kadar dayanıyor. I. Dünya Savaşı yıllarında savunma gücümüz etkinliğini büyük çapta yitirdiğinden Osmanlı'dan Türkiye Cumhuriyeti'ne küçük çaplı birkaç üretim tesisinden başka önemli bir miras kalmamış, neredeyse yok olmuştur.

Bu metindeki altı çizili sözcüklerden hangisi fiilimsi değildir?

- A) yerleşme   B) ilerleyen
C) yitirdiğinden   D) kalmamış

19. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde üç fiilimsi türü de kullanılmıştır?

- A) Televizyon yayınları toplum üzerinde çok etkili ve uzun bir zaman bu yayınların etkisini kırarak bir güç de görünmüyor.
- B) Son yıllarda başlatılan yabancı sözcüklere Türkçe karşılık bulma çalışmalarında bazı eksiklikler olsa da bunlardan geri dönülmemelidir.
- C) Yükseköğretim kurumlarında kompozisyon dersi veren kişiler, sürekli olarak yazı yazmayı öğretmenin çok zor olduğunu dile getirirler.
- D) Dergâh dergisinde yayımlanan şiir ve yazılarıyla edebiyat dünyasına giren Nurullah Ataç, Cumhuriyet Dönemi'ne damga vurmuştur.

21. Aşağıdakilerden hangisinde "gelecek" sözcüğü fiilimsi olarak kullanılmıştır?

- A) Eve misafir geleceğini duyunca iki ayağını bir pabuca soktu.
- B) Gelecek, ülkemize ve dünyaya nice güzellikler getirsin.
- C) İnanın güzel günler gelecek, güneşli günler göreceğiz.
- D) Bu kitapta kişinin geleceğini nasıl planlayacağı anlatılmaktadır.

Yayınları

Mozaiik

20. Fiillere getirilen "-ma /-me, -mak /-mek, -ış /-iş /-uş /-üş" ekleriyle yapılan eylemsilere isim-fiil denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisi isim-fiildir?

- A) Birçok aksilik yaşamamıza rağmen yarışmayı kazandık.
- B) Avrupa mimarisi büyük değişim ve gelişim gösterdi.
- C) Apartmanın girişine asılan pano rüzgârdan dolayı düşmüş.
- D) Yetkili birine danışman yerinde bir karar olmuş.

22. Sıfat-fiiller; fiil kök veya gövdelerine "-an, -ası, -maz, -ar, -dık, -acak, -mış..." ekleri getirilerek yapılır ve cümlede genellikle sıfat görevinde kullanılır.

Bu açıklamaya göre,

Hoca'nın yaşadığı devirde üç âlim, memleket memleket

I

dolaşip gezdikleri yerlerde âlimlerle her konuda tartışır-

II

lar. Bir gün yolları Hoca'nın oturduğu şehre düşer. Onlar

"Bu şehirde oturup tartışılacak şöhretli bir Hoca varmış."

III

diye araştırmaya başlarlar. Hoca'ya üç âlimin kendisini

aradığını haber verirler. Haberi alan Hoca, asasını alarak,

IV

eşeğine binip gelir.

metninde numaralanmış sıfat-fiillerden hangisi sıfat görevinde kullanılmamıştır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV

23. Çok sevdim bir zamanlar, seviyorum yine de
Alıp başımı gitmeyi yollar boyunca
Seyretmek bir bozkır akşamını camından bir otobüsün
Masal şehirlerini geçerken hızla

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenmez?

- A) I. dizedeki "sevdim" sözcüğü çekimli fiildir.
B) II. dizede iki zarf-fiil kullanılmıştır.
C) III. dizede isim-fiil vardır.
D) IV. dizedeki "geçerken" sözcüğü zarf-fiildir.

24. Sahip olduğumuz şeylerin değerli olduğunu ve değer
verdiğimiz şeylerin bazen kıymetini bilmediğimizi hatırla-
tırım.

**Bu cümledeki fiilimsi türünün özdeşi aşağıdakilerden
hangisinde vardır?**

- A) Bir toplumdaki genç ya da yaşlı nüfus dağılımı toplum-
sal değişmeyi etkiler.
B) Bilim ve teknolojideki gelişme sonucunda sanayileş-
me hızlanmış, üretim artmış.
C) Üç gündür değiştirilmemiş bir masa örtüsünün örtülü
olduğu yuvarlak masadaydı.
D) Ne çeyizi ne umutları ne de sevilme, anlaşılma, fark
edilmek gibi ümitleri vardı.

25. Zarf-fiiller, fiil kök ve gövdelerine getirilen belirli eklerle
oluşturulur. Zarf-fiiller, cümle içerisinde zarf görevinde
kullanılır.

**Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf-fiil
vardır?**

- A) Sanat ile toplum arasındaki ilişkinin doğru biçimde
gerçekleşmesinin temelinde, sanat olgusunun doğru
tanınması yatmaktadır.
B) İnsanlık tarihi ile yaşıt olduğu söylenen sanatın sorgu-
lanmaya başlaması, günümüzden 2.500 yıl öncesine
dayanmaktadır.
C) "Sanat sanat içindir." ya da "Sanat toplum içindir." dü-
şünceleri üzerine uzun yıllar önemli tartışmalar yapılmış-
tır.
D) Yaşamın içinden çıkan bir insan etkinliği olarak sana-
tın, insanlıkla yaşıt olduğu dile getirilmektedir.

26. Fiilimsiler; isim, sıfat ve zarf görevinde kullanılabilir. Fiil
kök ya da gövdelerinden türetildiği hâlde kip ve kişi eki
alarak çekimlenemez. Olumsuz, fiiller gibi "-ma /-me" eki
ile yapılır.

Buna göre,

- I. Yerkürede en sık rastlanan yağış türü yağmurdur.
II. Güneşin batışının en güzel izlendiği yerlerden biri de
Nemrut Dağı'dır.
III. Deneme türünün edebiyatımızdaki en önemli temsil-
cisi Nurullah Ataç'tır.

**cümlelerinin hangilerindeki altı çizili sözcükler fiilim-
si değildir?**

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve III
D) II ve III

27. I. Toplumsal değişimin önemli bir belirleyicisi olan bilim ve teknoloji, insan ile doğa arasındaki ilişkinin ürünüdür.
II. Maddi kültür, teknolojiden ve üretimden oluşurken manevi kültür; inançlardan, değerlerden oluşur.
III. Nüfusun hareketliliği, değişik unsurları etkileyerek toplumsal değişimde önemli bir rol oynar.

Bu cümlelerde yer alan fiilimsiler aşağıdakilerin hangisinde doğru gösterilmiştir?

	I	II	III
A)	Sıfat-fiil	Zarf-fiil	Zarf-fiil
B)	Sıfat-fiil	Sıfat-fiil	Zarf-fiil
C)	İsim-fiil	Zarf-fiil	Sıfat-fiil
D)	İsim-fiil	Sıfat-fiil	Zarf-fiil

28. Nâzım Hikmet, şiirde sözü süslemeyi seven bir şair değildir; onun için şiirde önemli olan okuyucuya vermek istediği mesajdır.

Bu cümle ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğru değildir?

- A) Zarf-fiil vardır.
B) Çekimli fiil yoktur.
C) Birden çok sıfat-fiil vardır.
D) Birden çok isim-fiil vardır.

29. Ankara'dan Eskişehir'e yolunuz düşerse Sivrihisar'a varmadan yol üzerinde bir benzinlik görürsünüz. Nasrettin Hoca heykeli, benzinliğin önünde yüksekçe bir kaideye oturtulmuş şekilde durur. Hoca, fıkralarında sık sık "Bozdoğan" diye adı geçen eşeğinin üzerinde güleç bir biçimde karşı yamaçlardaki bir köyü seyrediyor.

Bu metinde kaç fiilimsi kullanılmıştır?

- A) 1   B) 2   C) 3   D) 4

30. **Aşağıdakilerin hangisinde üç fiilimsi türüne de yer verilmemiştir?**

- A) Giderek artan nüfus ve ekonomik gelişmenin ulaştığı boyutlar, dünya kaynaklarının yakın bir gelecekte tükenip tükenmeyeceğinin uzun süredir tartışılmasına neden olmuştur.
B) Öğrenmek, edinilen deneyimler doğrultusunda kişideki kalıcı değişim olarak tanımlanır. Doğduğumuz anda öğrenmeye başlarız. Edindiğimiz her yeni bilgi ve deneyimle bir şekilde değişiriz.
C) Anne sütünün bileşenleri bireyler arasında farklılık gösteriyor. Bu farklılıkların nedenleri tam olarak bilinmemekle beraber beslenme şeklinin bu farklılıklardaki rolünü gösteriyor.
D) Bal arıları, çiçekler tarafından üretilen nektarı bala dönüştürür. Nektar, çiçekli bitkilerin böcekleri ve kuşları kendilerine çekmesine yardımcı olduğundan tozlaşmada önemli rol oynar.

31. (I) İçinde günlerdir aslını kestiremediği bir sıkıntı vardı. (II) Bilemediği, anlam veremediği bir olayın önsezisiyle sarsılıyordu. (III) Rahatsız bir bekleyişten yüreği sancılanıyordu. (IV) Tatsız bir akşamla beraber, içi de tekrar sıkışmaya başlıyordu.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde isim-fiil vardır?

- A) I ve II   B) I ve III
C) II ve IV   D) III ve IV

32. *Fiilimsi; fiillerden tüketilerek cümle içinde isim, sıfat ve zarf görevinde kullanılan sözcüklerdir.*

(I) Edebî bir metin bilgi vermek amacıyla yazılmaz. (II) Edebî bir metinde öncelikli amaç güzelliştir. (III) Bilimsel eserlerin öncelikli amacı ise bilgilendirmektir. (IV) Bir edebî eserin değişik bilim dallarından faydalanması edebî esere bilimsel bir eser niteliği kazandırmaz.

Bu metinde numaralanmış cümlelerin hangisinde fiilimsi yoktur?

- A) I   B) II   C) III   D) IV

33. Zarf-fiiller cümleye durum veya zaman anlamı katabilir. Örneğin "Bata çıka ilerledik." cümlesinde zarf-fiil, cümleye durum; "Gelir gelmez sofraya oturdu." cümlesinde ise zarf-fiil, cümleye zaman anlamı katmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinde zarf-fiil cümleye "durum" anlamı katmıştır?

- A) Akşam olmadan işlerimizin çoğunu bitirdik.
B) Kimseyle tartışmadan sorunu çözmeye odaklanalım.
C) Otobüsümüz perondan yediyi çeyrek geçe kalkacaktır.
D) Fotoğraf albümünü gördükçe koskoca mazi gözümde canlanır.

34. İnsanların iletişim kurmak, kendilerini ifade etmek amacıyla bir araya getirdikleri cümleler topluluğuna "metin" denir.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) İsim-fiil   B) Sıfat-fiil
C) Zarf-fiil   D) Çekimli fiil

35. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilimsi sayısı diğerlerinden fazladır?**

- A) İhtiyaçlarını ve arzularını sınırlamaya yanaşmayan güçlü toplumlar daha fazla kaynağa sahip olma isteği ile geçmişte savaşlar başlatmış.
B) Lise yıllarında İngilizce öğrenmeye başlayınca gerçekten kelime ezberleme zorluğu yaşadık arkadaşlarla.
C) Bina yapımının değerlendirilmesi için pek çok ülke kendi sürdürülebilirlik gereksinimlerini ve iklim koşullarını göz önüne alarak yeşil bina standartları ve değerlendirme araçları geliştirmiştir.
D) Yağmurlu havalarda spor yapanlar için kullandıkları malzemenin en önemli özelliklerinden biri su geçirmez maddelerden oluşmasıdır.

36. Fiillere belirli eklerin getirilmesiyle türetilen, olumsuz yapılabilen, isim-fiil, sıfat-fiil, zarf-fiil türleri bulunan adlara eylemsi denir.

Bu açıklamaya göre,

Türkiye'de beyliğin çöküşünü anlatan (I) "Züğürt Ağa" isimli filmde oyuncu Şener Şen Haraptar köyünün ağasıdır. Yağmur yağmaması (II) ve kuraklığın başlaması üzerine köylüler ağanın ürünlerini çalıp satar (III) ve İstanbul'a kaçarlar. Ağa da topraklarını satarak (IV) İstanbul'a göç eder.

metninde numaralanmış sözcüklerden hangisi eylemsi değildir?

- A) I   B) II   C) III   D) IV

Konu Anlatım Videosu
İçin Karekodu Okutunuz.

Bireysel Değerlendirme İçin

Dijitalim Öğrenci

Uygulamasını

Toplu Değerlendirme İçin

Dijitalim Öğretmen

Uygulamasını İndiriniz.

öğretmen

öğrenci

KAZANIMLAR:

8.4.18.: Cümlenin ögelerini ayırt eder.

1. FÖY

	698350	YANITLAR		
	ÖĞRENCİ NO	1 (A B C D)	16 (A B C D)	31 (A B C D)
	0 0 0 0 0 0	2 (A B C D)	17 (A B C D)	32 (A B C D)
	1 1 1 1 1 1	3 (A B C D)	18 (A B C D)	33 (A B C D)
	2 2 2 2 2 2	4 (A B C D)	19 (A B C D)	34 (A B C D)
	3 3 3 3 3 3	5 (A B C D)	20 (A B C D)	35 (A B C D)
	4 4 4 4 4 4	6 (A B C D)	21 (A B C D)	36 (A B C D)
	5 5 5 5 5 5	7 (A B C D)	22 (A B C D)	37 (A B C D)
	6 6 6 6 6 6	8 (A B C D)	23 (A B C D)	38 (A B C D)
	7 7 7 7 7 7	9 (A B C D)	24 (A B C D)	39 (A B C D)
8 8 8 8 8 8	10 (A B C D)	25 (A B C D)	40 (A B C D)	
9 9 9 9 9 9	11 (A B C D)	26 (A B C D)	41 (A B C D)	
	12 (A B C D)	27 (A B C D)	42 (A B C D)	
	13 (A B C D)	28 (A B C D)	43 (A B C D)	
	14 (A B C D)	29 (A B C D)	44 (A B C D)	
	15 (A B C D)	30 (A B C D)	45 (A B C D)	

Mozaik Yayınları

1. Aşağıdaki dizelerin hangisinde ikinci dize sadece yer tamlayıcısı görevinde kullanılmıştır?

- A) Boşa bağlanmamış bülbül gülüne
Kar koysan köz olur aşkın külüne
- B) Mor dağlara, karargâhlar kurulur;
Eteğinde bölük bölük durulur...
- C) Olgun meyveler, kuşlar fısıldaşır
Bahar manzaralarının dalları arasında
- D) Doruklara tırmanıyor patika
Doyumsuz bir sarmaşık gibi

2. Eleştirinin olmadığı sanat dünyasında sanatçılar, aynı şeyleri tekrarlayarak körelirler.

Bu cümlenin öge dizilişi aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Özne – yer tamlayıcısı – zarf tamlayıcısı – yüklem
- B) Yer tamlayıcısı – zarf tamlayıcısı – özne – yüklem
- C) Yer tamlayıcısı – özne – zarf tamlayıcısı – yüklem
- D) Zarf tamlayıcısı – yer tamlayıcısı – özne – yüklem

3. Aşağıdaki cümlelerden hangisi sadece temel öğelerden oluşmuştur?

- A) Kara veba olarak da bilinen kara ölüm, insanlık tarihinin en ölümcül salgınıydı.
 B) Hazır gıdaların tüketilmesinde sağlık kuralları uygunluğuna mutlaka dikkat etmeliyiz.
 C) Bodrum Kalesi'nin güneydoğu köşesinde İngiliz Kulesi adında bir yapı bulunmaktadır.
 D) Geçmiş bir olayı geleceğe taşıyarak onu tekrar çevremizdekilere yaşatabiliriz.

4. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin öge dizilişi “zarf tamlayıcısı – yer tamlayıcısı – zarf tamlayıcısı – yüklem” den oluşmaktadır?

- A) Sevğini anlatmada çok cesur olmadığın hâlde yaşamı her şeye rağmen sevmeyi ben senden öğrendim.
 B) Yazar, yaşamı “ölümle yüz yüze gelmek” biçiminde anlayan bir ulusun temel karakterini başarıyla ortaya çıkarmıştır.
 C) Dijital platformları kullanırken başka insanların hayatlarıyla ilgili birçok resim ve yazı gibi materyallere hızlıca ulaşabiliyoruz.
 D) Sanat hayatındaki başarılarına her yıl bir yenisini ekleyen sanatçı, bu yıl da törenden üç ödülle ayrıldı.

5. (I) Osmanlı'dan günümüze kadar gelen sanat dallarını düşününce aklımıza ilk olarak ebru sanatı geliyor. (II) Bu sanatın ne zaman veya hangi ülkede ortaya çıktığı bilinmiyor. (III) Bazı kaynaklarda ebru sanatının Türkistan'daki Buhara kentinde ortaya çıktığı düşünülüyor. (IV) Batı'da ebru, “Türk kâğıdı” ve “mermer kâğıdı” isimleriyle adlandırılıyor.

Bu metinde numaralanmış cümlelerden hangisinin öge sayısı diğerlerinden azdır?

- A) I B) II C) III D) IV

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili bölüm diğerlerinden farklı bir ögedir?

- A) Ağustos ayıyla birlikte ülke genelinde kırk derecenin üzerinde sıcaklıklar yaşanıyor.
 B) Güneşten aldığımız ışınlar, vücudumuzdaki vitaminler yoluyla D vitaminine dönüşüyor.
 C) Sokak hayvanları ve diğer canlılar aşırı sıcaklardan en az insanlar kadar etkileniyor.
 D) Genellikle yılın güneşli günlerinde en sık gördüğümüz şeylerden biridir güneş gözlüğü.

7. (I) Güneş'e en yakın dört gezegen içinde en az incelenen gezegen olan Merkür'e yeni bir uzay aracı gidiyor. (II) Merkür'ü ziyaret eden ilk uzay aracı olan “Mariner”, 1973 yılında gönderilmişti. (III) “Messenger” adlı uzay aracı, gezegeni ziyaret eden ikinci uzay aracı olmuştu. (IV) Merkür'ü ziyaret edecek üçüncü uzay aracı ise ESA ve Japonya Uzay Ajansının ortak geliştirdiği “BepiColombo” olacak.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde yer tamlayıcısı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde öğeleri ayırmada yanlışlık yapılmıştır?

- A) Başkalarının hakkımızda düşündüklerinin farkında olmak / ortak problemimizdir.
 B) Sınav başvurusunu / son güne bırakan öğrenciler / yoğun bir izdihama / sebep oldu.
 C) Güney Afrika'da / 80 sene boyunca yapılan gözlemlerde / böyle bir olay / görülmemiştir.
 D) Bu araştırmayla / cep telefonu baz istasyonlarının ölümcül etkileri / bilimsel olarak / kanıtlandı.

9. Cümlede öznenin yaptığı eylemden etkilenen öğeye nesne denir. Nesne; yükleme sorulan "Neyi?", "Kimi?", "Ne?" sorularından birine cevap verir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde "nesne" yanlış gösterilmiştir?

- A) Ağaç dallarına tüneyen kuşlar görsel bir şölen oluşturuyordu.
 B) Ayşe teyze, çok lezzetli atıştırmalıklar yapardı.
 C) Olgunlaşan armutları ağaçtan kopararak kasalara dizdi.
 D) Arkadaşım çantasından boyama kalemleri çıkardı.

10. Özne; yüklem bildirdiği işi yapan, yüklem bildirdiği durumu üzerine alan ögedir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili kısım "özne" değildir?

- A) Okula kayıt yaptırmam için vesikalık fotoğraf çektiler gerekiyordu.
 B) Zaman, herkesten birçok şey götüren acımasız bir hirsizdir.
 C) Sınıf başkanlığı seçimlerini en çok oyu alan aday kazanacaktır.
 D) Burada köy halkı toprağın değerini, insanın emeğini önemser.

11. Yer tamlayıcısı, cümlede "-e, -de, -den" hâl eklerinden birini alan ve yüklemi yer anlamıyla tamamlayan ögedir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yer tamlayıcısı vardır?

- A) Çağının yerleşmiş kanılarına karşı koymasını bilen güçlü kişiler yarına kalır.
 B) Gençlik yıllarımda bitmek bilmeyen öğrenme tutkusunu ile dolu bir gezgindim.
 C) Zaman yetersizliğinden problemlerin hepsini çözemedim.
 D) Kardeşim, odasına çekilip yarınki Türkçe sınavına çalışmaya başladı.

12. (I) Mimar Sinan, görkemli Osmanlı mimarisinin en gözde eserlerini meydana getirmiştir. (II) İmparatorluğun en güçlü döneminin ihtişamını yaptığı eserlerle somutlaştırmıştır Mimar Sinan. (III) Mimar kelimesi ise tek başına Sinan'ı tanımlamak için yetersizdir. (IV) Yapılması imkânsız gözıyla bakılan eserler meydana getirmiştir.

Bu metinde numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdaki-lerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede nesne, söz grubundan oluşmuştur.
 B) II. cümlede yer tamlayıcısı yoktur.
 C) III. cümlede nesne yoktur.
 D) IV. cümle, temel öğelerden oluşmuştur.

13. Aşağıdakilerin hangisinde vurgulu öge zarf tümlecidir?

- A) Eğer uzay yolculuğu yapacaksınız Dünya'daki yol gösterici antenler her zaman işinize yaramayabilir.
 B) Araştırmacılar, ilk olarak hem uçabilen hem de yüze-bilen bir hibrit araç tasarladı.
 C) İnsanlar ses çıkarmaktan çekindikleri durumlarda hapşırıklarını bastırma yolunu seçer.
 D) Son birkaç yıldır "nesnelerin interneti" diye bir kavram hayatımıza girmeye başladı.

14. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin öge sıralanışı diğerlerinden farklıdır?

- A) Alçak rakımlı sekiz Pasifik adasının denizlerin yükselmesi sonucu ortadan kaybolduğu anlaşıldı.
- B) Hava görüntüleri, üzerinde kimsenin yaşamadığı altı adanın su altında kaldığını ortaya koydu.
- C) Adanın ve adayı çevreleyen resifteki alçak rakımlı birkaç bölgenin kıyıları incelendi.
- D) Solomon adalarından beşinin 20. yüzyılın ortasından beri kayıp olduğu biliniyordu.

15. Aşağıdaki cümlelerden hangisi sadece özne ve yüklemden oluşmuştur?

- A) Ortalama bir insan beyni, yaklaşık yüz milyar sinir hücreyi içerir.
- B) Kimlerin grip aşısına etkin bir yanıt vereceğini önceden kestirmeye yarayabilecek bir grup gen tespit edildi.
- C) Yeni bir araştırma, neşeli müziklerin yaratıcı düşünmeye yardımcı olduğu yönünde bulgular ortaya koydu.
- D) Kronik ağrılara daha iyi tedavi yöntemleri bulmak için araştırmalar hızla devam ediyor.

16. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklem yanlış gösterilmiştir?

- A) Borçlarımı ödeyemeyince ağzımın tadı kaçtı.
- B) Türklere rasathane geleneği hayli eski ve güçlüdür.
- C) Eğitim hayatım boyunca en çok teyzemden destek gördüm.
- D) Stresin vücudumuz üzerinde birtakım olumsuz etkileri olduğu biliniyor.

17. (I) Cemal Süreya, ilk şiirlerinde bireyin iç dünyasının gizli yönlerini alaylı bir söyleşiyle dile getirdi. (II) "Göçebe"de kısa cümlelerle yoğun bir anlatıma yöneldi. (III) Dil ve biçim oyunları ile kurulu şiir çizgisi, giderek yalın bir düzeye erişti. (IV) Çağırışım öğeleriyle kurduğu akla dayalı şiirlerinin toplumsal eleştiri yönü ağır bastı.

Bu metindeki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede nesne vardır.
- B) II. cümlede yer tamlayıcısı vardır.
- C) III. cümlede özne "şiir çizgisi" ifadesidir.
- D) IV. cümle özne ve yüklemden oluşmaktadır.

18. I. Hasan Çavuş, hantallık içerisinde sandalyeye çöken ve yüz yıllık bir ağaç gövdesinin iki katı irilikteydi.
II. "Tüfek icat oldu, mertlik bozuldu." sözü toplumsal değişimde fiziki çevrenin etkisini ifade eder.
III. Suyun uzaklardan getirilebilmesi için su kemerleri ve su sarnıçları yapılmıştır.
IV. Modern sanatçılar, yıllarca akademilerde aradıklarını Anadolu'nun bir köyünde en âlâsıyla bulabilirler.

Numaralanmış cümlelerden hangisi yalnızca özne ve yüklemden oluşmuştur?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

19. Aşağıdaki cümlelerin hangisi öğelerine yanlış ayrılmıştır?

- A) Yediğimiz yiyeceklerin içindeki şeker / ağzımızdaki bakterilerin besin kaynağıdır.
- B) Nükleer atıkların kontrollü bir şekilde muhafaza edilmesi / önemli bir konudur.
- C) Şifreleme / çeşitli durumlarda kullanılmak için / icat edilmiştir.
- D) Doğaya baktığımızda / insanı / varoluşun diğer öğelerinden ayıran birçok özellik / görebiliriz.

20. Aşağıdaki cümlelerden hangisi öğelerine yanlış ayrılmıştır?

- A) Birkaç yüz yıl önceki toplumla / günümüz toplumu / farklıdır.
- B) Türk bilim insanları / özgün teknolojik ürünler / geliştiriyor.
- C) Kitap veya papirüslerin üzerine çizilen / resimler / çok / önemlidir.
- D) Toplumsal değişimin hızlı olması / bunalımlara / yol açabilir.

21. Büyük yapıtlar her çağda güncel bir yorumla okunabilir.

Aşağıdaki cümlelerden hangisinin öge dizilişi bu cümleyle özdeştir?

- A) Kültürel alandaki değişmelerin olumlu ve olumsuz yanları vardır.
- B) Bir alandaki toplumsal değişme diğer alanlardan bağımsız değildir.
- C) Roman, gerçek hayat hikâyelerinden yola çıkarak kurgulanmıştır.
- D) Modernleşme sürecimiz yüz elli yıl önce büyük bir sancıyla başladı.

22. Romalılar; tarih boyunca pek çok ülkenin dilini, edebiyatını, yasalarını, yönetim biçimini ve mimarisini etkilemiştir.

Bu cümlenin öğeleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Özne / Nesne / Yüklem
- B) Zarf Tamlayıcısı / Özne / Yüklem
- C) Özne / Zarf Tamlayıcısı / Nesne / Yüklem
- D) Özne / Yer Tamlayıcısı / Nesne / Yüklem

23.

Bilgi

Yer tamlayıcısı cümlede yönelme (yaklaşma), bulunma (kalma), uzaklaşma (ayrılma) bildirerek yüklemi tamamlar.

(I) Hitit tapınakları mimaride önemli bir yer tutar. (II) Hatuşaş'ta irili ufaklı yaklaşık 24 tapınak vardır. (III) Bu nedenle Hitit Dönemi'nde Anadolu'ya "bin tanrı ili" denmiştir. (IV) Tapınaklardaki dış yüzeyler kabartmalı taşlarla kaplanmıştır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde yer tamlayıcısı yoktur?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

24. Aşağıdaki cümlelerin hangisi öge sayısı bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) Nurullah Ataç, bu yazısında bireysel düşüncelerini içtenlikle ortaya koymuş.
- B) Attığım ekmeğin parçaları için kavga eden serçeleri, pencereden seyrediyordum.
- C) Vitaminsizlikten insanların birtakım hastalıklara yakalandıklarını doktorlardan duymuştum.
- D) Apartmanın arka bahçesinde yer alan çiçeklerin kokusu bize kadar geliyordu.

25. Parke taşlı daracık yollardaki iki üç katlı sarı, beyaz, mavi ve mor boyalı cumbalı evleri izleyerek köyün tepesine çıktık.

Bu cümledeki altı çizili söz grubu cümlenin hangi ögesidir?

- A) Zarf tümleci
- B) Belirtili nesne
- C) Yer tamlayıcısı
- D) Özne

26. Özne; yüklem bildirdiği işi yapan, yüklem bildirdiği durumu üzerine alan ögedir. Nesne ise cümlede öznenin yaptığı eylemden etkilenen ögedir. "Murat kalemini masaya bıraktı." cümlesinde bırakma işini yapan "Murat"tır ve cümlenin öznesidir. Murat'ın bırakma işinden etkilenen ise "kalem"dir ve cümlenin nesnesidir.

Bu açıklamaya göre,

- I. Uçaklar, bir havalimanından diğerine uçarken belirli rotaları takip eder.
- II. Elektrikli araç tercihi, fosil yakıt tüketimini gün geçtikçe azaltıyor.
- III. Teknolojik gelişmelerin hızlanmasını sağladı Sanayi Devrimi.
- IV. Güneşin zararlı ışınları derimizdeki hücrelerin yapısını bozabilir.

cümlelerinin hangilerinde altı çizili öge cümlenin öznesidir?

A) I ve II	B) I ve III
C) II ve IV	D) III ve IV

27. Üst kattaki komşumuzun oğlu Atahan, 24 Ocak Salı günü ilkokul arkadaşının Giresun'daki düğününe gidecekti.

Bu cümlenin öge sıralanışı aşağıdakilerden hangisiyle aynıdır?

- A) Teyzemin küçük kızı Eylül, okuldan eve gelir gelmez çok özlediği annesine sarılmış.
- B) Hiç beklemediği anda işi çıkınca bugünkü büyük toplantıya katılamadı.
- C) Birinci Türkçe yazılımız dokuz günlük ara tatilden sonra olacak, dedi.
- D) Dersi biten öğrenciler, sıranın üstünde duran bütün eşyalarını sırt çantalarına koydular.

28. Nazlı, dün akşam alt sokakta oturan dayısını

Özne Zarf T. Belirtili Nesne

ziyaret etti.

Yüklem

Bu cümlenin öge sayısı 4'tür.

- I. Ben her gün bir buçuk litre su içerim.
- II. Ali'nin okula gelmediğini yoklama alınınca fark ettim.
- III. Ayşe'nin yanındaki kadını daha önce görmüştüm.
- IV. Kayıtlı numaraların hepsi telefonda silinmiş.

Numaralanmış cümlelerden hangisinin öge sayısı diğerlerinden farklıdır?

A) I	B) II	C) III	D) IV

Yayınları

Mozaiik

29. İlk denememizin başarılı geçmesi bizi mutlu etti.

Bu cümlenin öğelerine ayrılmış şekli şöyledir:

İlk denememizin başarılı geçmesi → Özne

Bizi → Belirtili nesne

Mutlu etti → Yüklem

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisi öğelerine yanlış ayrılmıştır?

- A) Babaannem / yemek yemediğim için / çok / kızardı.
- B) Sabah kahvaltıya oturduğumuzda / babam / yeni gelmişti.
- C) Duvarı boyayan adam / akşama doğru / işini / bitirdi.
- D) İsim / çevremizde gördüğümüz nesnelere karşılık gelen kelimelerdir.

